[બેઝિક ઇંગ્લિશ ગ્રંથમાળા : પુસ્તક ૩]

Guide to

"Basic Step by Step"

Part I

BASIC ENGLISH CLASS
LATHI · *Kathiawar*

[બે આના]

બેઝિક ઇંગ્લિશ ગ્રંથમાળા

જેઓ કલાસમાં જોડાવાને બદલે બેઝિકમાં જાતે તૈયાર થવા માગતા હોય તેમને માટે નીચેનાં ૧૬ પુસ્તકો ઉપયોગી થઇ પડશે. તે બધાં ક્રમવાર ટુંક સમયમાં બહાર પડશે. પુસ્તકો સામે આપેલી કિંમત માત્ર અંદાજે મૂકી છે. બધાં ઉપર પોષ્ટેજ જાુદું ચડશે. અગાઉથી આ ગ્રંથમાળાના ગ્રાહકો થનારા માટે પોષ્ટેજ સહિત કુલ કિંમત રૂા. ૫). (હિંદ બહાર શિલીંગ ૧૦–) છે. તેમને મુખ્ય લાભ તો પુસ્તકો વિના વિલંબે મળશે એ છે, ઉપરાંત પોતાની મુશ્કેલીઓનું સમાધાન ટીકીટ–સરનામાવાળું કવર મોકલવાથી તેઓ એ વધુ ચાર્જ વિના મેળવવા હક્કદાર રહેશે. ડીપોઝીટની રકમમાંની બચત તેઓ કોઈ પણ વખતે પોતાને ખર્ચે પાછી પણ મંગાવી શકશે.

૧—૦ સંપૂર્ણ બેઝિક શબ્દકોશ અને વ્યાકરણ સાર [અભ્યાસીને અનિવાર્ય]
૦—૨ "બેઝિક સ્ટેપ બાય સ્ટેપ" પુસ્તક પરિચય [જાતે અભ્યાસ માટેની તરકીબો]
૦ ૨ ગાઇડ ટુ "બેઝિક સ્ટેપ બાય સ્ટેપ;" ભાગ ૧. [પાઠય પુસ્તકના પાઠવાર
૦—૪ ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ૨. અનુવાદ તથા અઘરા
૦—૬ ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ૩. મુદ્દાની તારીજ.]
૦—૨ "બેઝિક સ્ટેપ બાય સ્ટેપ" વ્યાકરણ; ભાગ ૧. [ઉપરના પાઠવાર
૦—૪ ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ૨. અઘરા મુદ્દાઓની
૦—૬ ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ૩. સમજુતી.]
૦–૧૨ બેઝિક ઇંગ્લિશ [‘કુમાર’માંની લેખમાળા]
૦–૮ "The Country of The Blind" in Basic [જેમાં બધા બેઝિક શબ્દો વપરાયા છે.]
૦–૪ આંધળાઓનો દેશ [ઉપરની વાર્તાનો અનુવાદ]
૦–૨ બેઝિક સાહિત્ય પરિચય. [શીખનારને વાચન માટે મૂંઝવતા પ્રશ્નોના ઉકેલ]
૦–૨ બેઝિક શીખ્યા પછી એક સંપૂર્ણ યોજના જેની મદદથી અંગ્રેજી માસિકો વાંચવા સુધીની શક્તિ કેળવી શકાય]
૦–૧૨ બેઝિક પછી શીખવાના શબ્દો [ઉપરની યોજનાની પૂર્તિ]
૦—૬ ગુજરાતમાં પ્રચલિત ૨૦૦૦ અંગ્રેજી શબ્દો [‘કુમાર’ માસિકમાંની લેખમાળા.]
૦—૪ "Rubaiyat of Omar Khayaam" in Basic [બેઝિકમાં ઉમર ખય્યામની રૂબાઇઅતો વિવેચન સહિત.]

૫–૧૨

આજે જ તમારૂં લવાજમ મોકલી આપી સમય અને પૈસા બચાવો :

બેઝિક ઇંગ્લિશ કલાસ
લાઠી : (કાઠિયાવાડ)

Guide to

"Basic Step by Step"

Part I

¶ તમારા અભ્યાસની પાછળ બેઝિક ઇંગ્લિશ કલાસનું પીઠબળ છે, માટે કોઇ પણ મુશ્કેલીથી હિંમત હરગીઝ ન હારશો.

¶ પરંતુ ભેજું કસવાનો પ્રયત્ન કર્યાથી જ જ્ઞાનનો વિકાસ થાય છે. માટે આપણાથી જેટલું કરી શકાય તેટલું અવશ્ય કરવાનું પણ ન ચૂકશો.

BASIC ENGLISH CLASS

LATHI – *Kathiawar*

અભ્યાસ કરનારને સૂચના:

¶ **આ** સાથે તમારે બીજાં બે પુસ્તકની જરૂર પડશે. (૧) Basic Step by Step અને (૨) સંપૂર્ણ બેઝિક શબ્દકોશ અને વ્યાકરણ સાર. એમાંના પહેલા પુસ્તકમાં તમારે ઉપયોગના ૧-૩૦ પાઠો છે. બાકીની વસ્તુ શીખવનારે સંભાળવાની છે. શબ્દકોશમાં પણ ૫ વિભાગમાં ઘણી ઉપયોગી વસ્તુઓ આપી છે તે જોઇ જશો.

¶ **હા**લ તમારે માત્ર વાંચતાં શીખવા ઉપર જ ધ્યાન રાખવાનું છે. લખતાં શીખવાની કેટલીક સ્હેલી તદબીરો અનુકૂળ સમયે તમને જણાવવામાં આવશે.

¶ **પ્ર**થમ "Basic Step by Step"માં શીખવાનો પાઠ લો. તે પાઠમાં આવવાના નવા શબ્દો પાઠની શરૂઆતમાં તથા પાછળ Notes ને મથાળે (આ ૧૦૦ ખાસ જરૂરનામાંના શબ્દો છે) આપેલા છે. તેના અર્થ શબ્દકોશમાં જોઇ શીખી લો. ઉચ્ચાર ઉપર ખાસ ધ્યાન આપજો.

¶ **પ**છી તે પાઠનો તમારાથી જેવો બને તેવો ગુજરાતી અનુવાદ કરો. દસ પાઠ સુધી તો તમારે આખા પાઠના અનુવાદ કરવાના છે. તે પછી થોડી મહેનતે તમે વધુ કામ કરી શકો એવી હિકમતો બીજા ભાગમાં અપાશે. બધા પાઠના અંતેના સવાલ જવાબ તમે પાઠ કેટલો સમજ્યા હો તે તમારી જાતે ચેક કરી જવા માટે છે.

¶ **ત**મારા એ અનુવાદને આ પુસ્તકમાંના અનુવાદ સાથે સરખાવો. (એ પહેલાં આ પુસ્તકમાંથી ન જ વાંચવું.) ઘણી ભૂલો હશે. પરંતુ તે મોટે ભાગે આ અનુવાદમાં પાઠને મથાળે અંગ્રેજી આપ્યું છે એને અંગે હશે. આ અનુવાદમાં તમે તે મોટા ટાઈપમાં છાપેલી જોશો. અને આટલાથી તેમાંની ઘણીખરી તો તમે જાતે સમજી શકશો.

¶ **છ**તાં એવી ભૂલો રહેશે જેના કારણ તમે આપમેળે સમજી ન જ શકો. તમારા અનુવાદમાં એવી ભૂલોને ફરતો [ ] આવો કૌંસ કરી દો.

¶ **આ**ની રીતે જે ભૂલોનાં કારણ તમે જાતે સમજી ન શકો તેના ઉપર વિગતવાર સૂચનાઓ તમને "બેઝિક સ્ટેપ બાય સ્ટેપ વ્યાકરણ": ભાગ ૧. એ પુસ્તકમાં મળશે. માટે તેમાં જુઓ એટલે માર્ગ સરળ થઈ જશે.

હરિકૃષ્ણ વ્યાસ
સંચાલક : બેઝિક ઇંગ્લિશ ક્લાસ

"માત્ર ભાષાની જ આડખીલીને અંગે જગતના ઉદ્દામ સાહિત્યનો સંપર્ક સાધી ન શકનારાઓનો એ અંધકાર બેઝિક દૂર કરશે. પછી બેઝિક જાણનારો માણસ જગતમાં ક્યાંય ભૂલો નહિ પડે."

o

૧ શરીર

Is – I have – a nose – between – the front – the back – the right side – at the right side – on my hand – off my head – in my left hand.

આ મારૂં શરીર **છે.**

આ મારૂં માથું છે. આ મારો ચ્હેરો છે. **મારે નાક** અને હડપચી **છે.** મારૂ મોઢું મારા નાક અને હડપચીની **વચ્ચે** છે. મારા મોઢામાં મારે જીભ છે.

આ ભાગ **આગળનો** છે. આ ભાગ **પીઠ** છે. મારી છાતી આગળના ભાગ ઉપર છે.

આ **જમણી બાજુ** છે. સામેની બાજુ તે ડાબી બાજુ છે. જમણો હાથ **જમણી બાજુએ** છે. ડાબો હાથ ડાબી બાજુએ છે. આ મારો જમણો પગ છે. આ મારો ડાબો પગ છે. આ મારો ઘૂંટણ છે.

આ એક આંગળી છે. આ અંગુઠો છે. **મારા હાથ પર** અંગુઠો અને આંગળાં છે. આ આંગળી વળેલી છે. પેલી આંગળી સીધી છે.

હું મારો જમણો હાથ મારા માથા પર મૂકું છું. હું મારો જમણો હાથ મારા માથાથી **દૂર** લઇ લઉં છું. હું મારો જમણો અંગુઠો **મારા ડાબા હાથમાં** મૂકું છું. હું મારો જમણો હાથ મારી જમણી આંખ ઉપર મૂકું છું. હું મારો ડાબો હાથ મારા ડાબા કાન ઉપર મૂકું છું.

૨ ખોરાક

Some food – at the table – I have – with it – with the fork – and put it – I may have – I may not have – I will have – an orange – take the skin off – is – is not.

ટેબલ ઉપર **કેટલુંક ખાવાનું** છે. જમણ – ખાણું તૈયાર છે. હું આ જગ્યા – ખુરશી – બેઠકેથી **ટેબલ પાસેની** ખુરશી તરફ જાઉં છું.

મારી પાસે થાળીમાં થોડું ઓસામણ–વઘાર–કઢી–રસો **છે. હું તેની સાથે** થોડો રોટલો–રોટલી–ભાખરી–પાંઉ લઉં છું. રોટલો એક રકાબી ઉપર છે. હું મારો ચમચો મારા હાથમાં લઉં છું અને (લઇને) વઘાર મારા મોઢામાં મૂકું છું.

મારી પાસે થોડું માંસ છે. હું મારા માંસ ઉપર મીઠું **નાખું** છું. મારી પાસે છરી અને કાંટો છે. હું **કાંટા વડે** માંસ મારા મોઢામાં મૂકું છું. હું મારી છરી ઉપર માખણ લઉં છું, અને તેને રોટલા પર મૂકું–લગાવું–ચોપડું છું.

આ પૂરી છે, અને પેલું પનીર છે. પૂરી અહીં છે અને પનીર ત્યાં છે. હું થોડી પૂરી અને થોડું પનીર લઉં–લઇ શકું–કદાચ લઉં. હું પૂરી અને પનીર કદાચ ન લઉં. હું થોડું પનીર લઇશ.

હું **એક નારંગી** લઇશ. હું નારંગી **ઉપરથી છાલ કાઢી** નાખીશ. નારંગીની છાલ કડવી **હોય છે.** આ નારંગી ખાટું છે. હું એના ઉપર થોડી ખાંડ–સાકર નાખીશ, સાકરનો સ્વાદ ગળ્યો હોય છે, મીઠાંનો સ્વાદ કડવો કે ખાટો કે ગળ્યો **હોતો નથી.**

પૂરી મીઠી હોય છે. આ પૂરી સ્વાદિષ્ટ અને ચવડ છે.

૩ કામ

The learning of Basic English – a sort of work – scissors are – put the thread through –

make a knot – against the cloth – take it through – with a push – (with) a pull – have a rest – after my rest – have some play.

બેઝિક ઇંગ્લિશનો અભ્યાસ એ એક જાતનું કામ છે. હું તે મારા મગજથી કરૂં છું. બીજી જાતનાં કામ હું મારા હાથ વડે કરી શકું. (જેમકે) હું થોડું કપડું લઇને તેનો કોટ બનાવી શકું.

થોડું કાપડ અને મારી કાતર ટેબલ ઉપર છે. મારી કાતર તીક્ષ્ણ છે. કપડું કાપેલું છે. હું એક ટાંચણી અહીં મૂકું–ખોસું છું, અને બીજી ત્યાં ભરાવું છું. હું એક સોય અને દોરો લઉં છું. સોયની અંદરના કાણા સોંસરવો હું દોરો કાઢું છું, અને તેને છેડે ગાંઠ વાળું છું. સોયની તીક્ષ્ણ અણી હું કાપડ સામે દાબું છું. એક છેડે ધક્કો મારીને અને બીજે છેડે ખેંચીને હું સોયને સોંસરવી કાઢું છું અને બખીઓ લઉં છું.

આ ખરાબ સોય છે. તે વળેલી છે. સારી સોય સીધી હોય છે.

હું કોટ ઉપર બટન ટાંકું છું. કોટ તૈયાર છે.

કામ કર્યા પછી મારૂં શરીર થાકી જાય છે, અને હું આરામ લઉં છું. થાકેલાં શરીર સારૂં કામ ન કરી શકે.

આરામ લીધા પછી હું થોડું રમીશ.

૪ હવામાન

Only in the winter – It is water from the sky. – do not come – with a cloud in it – every sort of weather – put...on – get an umbrella – over my head – my coat under it – I do not put....the rain – The water in....road – have a fall – through the ice – a mass – a north wind – the very cold winds.

હવા (હવાની સ્થિતિ) ઉનાળામાં ગરમ હોય છે, પણ શિયાળામાં તે ઠંડી હોય છે. ગરમ ઋતુમાં આકાશમાંથી વરસાદ પડી શકે, પણ બરફ તો **માત્ર શિયાળામાં** જ પડે. વરસાદ ભેજવાળો હોય છે. **તે આકાશમાંથી (પડતું) પાણી છે.**

વરસાદ અને બરફ સ્વચ્છ આકાશમાંથી **આવતા નથી. વાદળાંવાળું** આકાશ સ્વચ્છ આકાશ નથી. વરસાદ અને બરફ વાદળાંમાંથી આવે છે.

હું **દરેક જાતની ઋતુમાં** બહાર જાઉં છું. ઠંડી ઋતુમાં હું મારો ગરમ કોટ **પહેરું** છું. ભેજવાળી ઋતુમાં હું એક છત્રી લઉં છું, અને તેને **મારા માથા** ઉપર ધરું છું. વરસાદ કદાચ આવે તો પણ ફક્ત મારી છત્રી જ ભીની થશે. **તેની નીચેનો મારો કોટ** સુક્કો રહેશે.

ઉનાળામાં હું **માત્ર વરસાદમાં જ મારી છત્રી ઓઢું એમ નથી.** હું તેને મારા માથા અને સૂર્યની વચ્ચે રાખી છાંયો બનાવું છું. વાદળાં છાંયો કરે (એ વખતે) હું મારી છત્રી નીચે લઇ લઉં છું.

શિયાળામાં હું મારો શ્વાસ મારા મોઢા સામે હવામાં જોઉં છું. **રસ્તાની બાજુએ ખાડામાંના પાણી** ઉપર બરફનું પડ બાઝી ગયું હોય. ઘણી ઠંડી ઋતુમાં હું તે બરફ ઉપર ચાલું છું. હું કદાચ **પડી જાઉં**, પણ હું **બરફમાં ખુંચી જતો નથી.** હું મારા હાથમાં બરફનો **જથ્થો**–લોચો લઇને તેનો દડો બનાવું છું.

ઇંગ્લાંડમાં **ઉત્તર તરફનો પવન** કે પૂર્વ તરફનો પવન ઠંડો હોય છે, પણ દક્ષિણ કે પશ્ચિમ તરફનો પવન ગરમ હોઇ શકે. શિયાળાના **ઘણા ઠંડા પવનો** ઉત્તર કે પૂર્વના પવનો છે. ઉનાળાના ગરમ પવનો દક્ષિણ કે પશ્ચિમના પવનો હોય છે.

૫ કુટુંબ

Some fathers – the father of my father – every father – Not every son is a father – with only one tooth – teeth – babies – do not have

any teeth – I am – Before the birth....family – feet – A kiss....play. – The brothers...father – men and women-and have –

મારા પિતા એક યુવાન માણસ છે, અને મારી માતા એક યુવાન સ્ત્રી છે. કેટલાક પિતા અને માતા યુવાન નથી હોતાં. મારા પિતામહ વૃદ્ધ માણસ છે. દરેક પિતા પુત્ર (કોઇનો) હોય છે. અને દરેક માતા પુત્રી હોય છે, પણ દરેક પુત્ર પિતા નથી હોતો અને દરેક પુત્રી માતા નથી હોતી.

મારે એક બહેન અને એક ભાઇ છે. મારો ભાઇ બહુ જ નાનો છે. હજુ તે એક દાંત ઉગેલું બાળક છે. બીજા દાંત આવશે. ઘણાં નાનાં બાળકોને એક પણ દાંત નથી હોતો. હું હજુ છોકરો છું અને મારી બહેન હજુ છોકરી છે. આ નાના છોકરાના જન્મ પહેલાં તે કુટુંબનું બાળક હતી. (સૌથી નાની હતી.)

મારો ભાઇ એક તંદુરસ્ત બાળક છે, પણ ઉનાળામાં તે માંદો હતો. ઘણાં બાળકોને ગરમ ઋતુમાં પેટમાં દુઃખાવો થાય છે.

ખોરાક (આપ્યા) પહેલાં બાળક ચીસ નાખે – તેના તરફથી ચીસ આવે. મારી બહેન એ બાળકને ખોરાક ન આપી શકે, પણ હું તેને ખોરાક આપી શકું – ખવરાવી શકું. હું બાળકના પગ ઉપર મારો હાથ મૂકું છું. તે ગરમ છે. તંદુરસ્ત બાળકોના પગ ગરમ હોય છે. (તંદુરસ્ત બાળકોને ગરમ પગ હોય છે.) ચુંબન અને સ્મિતથી બાળકો રમવા માટે તૈયાર થાય છે. (ચુંબન અને સ્મિત બાળકોને રમવા માટે તૈયાર બનાવે છે.)

મારા માતા તથા પિતાના ભાઇઓ અને બહેનો (કાકા, મામા, માશી, ફઇ) પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ છે. કેટલાંક પરણેલાં છે અને (તેમને) પુત્રો અને પુત્રીઓ છે.

૬ મકાન

At the end – building – house – some houses in the street – at the back – with a wall – another

door – the window in my room – let light and air come – The roof....house – Come across – outside – almost complete – that structure at the front – a part of the house – support of the workmen – go up on it – Do not go in – inside – these – those – by the house.

મારૂં ઘર શેરીને છેડે છે. શેરીમાંનું દરેક **મકાન** એ **ઘર** છે. **શેરી-માંના કેટલાંક મકાનો** ઊંચાં છે અને કેટલાંક નીચાં છે, કેટલાંક લાકડાનાં છે અને કેટલાંક પથ્થરનાં છે.

ઘરની **પછવાડે દિવાલ સહિત** એક બાગ છે (એક બાગ છે જેને ફરતી દિવાલ છે.) તે ઘર લાકડાનું નીચું મકાન છે, જેને એક બારણું–દરવાજો આગળ અને એક બારણું પાછળ છે. આગળનું બારણું પહોળું છે, પણ પાછળનું બારણું સાંકડું છે. કેટલાંક ઘરને બાજુએ **બીજું એક બારણું** હોય છે. આગળના બારણા ઉપર નંબર છે તે ઘરનો નંબર છે. મારૂં ઘર નંબર ૧ છે.

મારા ઓરડામાંની બારી પહોળી છે. બારીઓ **પ્રકાશ અને હવાને** ઓરડામાં **આવવા દે છે.** પુરૂષો અને **સ્ત્રીઓ** (માણસો-લોકો) બારણામાં થઇને આવે જાય છે. (અંદર અને બહાર જાય છે.)

ઘરનો પાયો એ દિવાલો માટેનો આધાર છે, અને દિવાલો એ છાપરાંનો આધાર છે. **છાપરૂં એ ઘરનું ઢાંકણું છે.**

રસ્તાની સામી બાજુ ઉપરનાં મકાનો પૂરાં થયાં નથી. રસ્તો **ઓળંગીને આવો** (સામી બાજુએ) અને આપણે તે કામ જોઇશું. આ ઘરની **બહારની બાજુ**–ભાગ **લગભગ સંપૂર્ણ** છે. દિવાલો તદ્દન પૂરી થઇ ગઇ છે, પણ ઘર ઉપર છાપરૂં નથી. (ઘરની) આગળ પેલું બાંધકામ (કરવામાં આવ્યું છે તે) **ઘરનો ભાગ** નથી, તે **મજૂરોના આધાર** માટે (કરેલી) પાલખ છે. તેઓ **તેના ઉપર ચડે છે** અને મકાનના ઊંચા ભાગો ઉપર કામ કરે છે.

અંદર જતા નહિ. તમે બારીમાંથી ઘરની **અંદરનો ભાગ**-બાજુ જોઇ શકશો. આ ઓરડાની દિવાલો અને જમીન તૈયાર–પૂરી થઇ ગઇ છે. પણ બારણું (મૂકાયું) નથી. ઓરડાની બહારની દિવાલોમાં (રાખેલાં) **આ** (બધાં) બાકાં બારીઓ માટે છે, અને **પેલાં** અંદરની દિવાલોમાં છે તે બારણાં માટે છે.

ઘરની પાસે-બાજુએ (આવેલી) પેલી નળી પાણીના નિકાસ માટે છે. –મોરી છે. મોરીઓ ઘરમાંથી પાણી લઇ જાય છે, અને બીજી નળીઓ પાણીને ઘરમાં લાવે છે. મોરીના નળ પહોળા હોય છે, પણ બીજી નળીઓ સાંકડી હોય છે.

કેટલાંક ઘરમાં મોરીઓ નથી હોતી, પણ આવાં ઘર તંદુરસ્ત નથી.

૭ અગ્નિ

Place for a fire – fire-place – Some of the rooms–up through a hole – the only use of fire – get it dry – get warm – my sister and I – get warm – near to the flame – if – far from – do not get warm enough – get a burn – stick – the flames come up – who – do not let my sister put – (do not let my sister) have a match – matches – if yon see fire on the curtain – put it on the flames – enough water.

મારા ઓરડામાં **અગ્નિ માટે એક જગ્યા** છે. મારા ઓરડામાંનો એ **ચૂલો** નાનો છે, પણ **ઘરમાંના બીજા કેટલાક ઓરડાઓમાં** મોટા ચૂલાઓ છે. એ ચૂલાઓમાંથી નળીઓ ધુમાડાને છાપરામાંના એક **કાણા મારફત બહાર** લઇ જાય છે.

અગ્નિ ઘરને ગરમ રાખે છે. (ઇંગ્લાંડ જેવા ઠંડા દેશની આ વાત છે) પણ **અગ્નિનો** આ **એક જ ઉપયોગ** નથી. જો મારો કોટ ભીનો થયો હોય અને તેને અગ્નિ સામે ધરૂં તો અગ્નિ તેને **સૂકવી નાખશે**. જો હું કીટલીમાં પાણી નાખી તે કીટલી અગ્નિ ઉપર મૂકું, તો પાણી **ગરમ** થશે. અને હું એકાદ વાસણમાં ખોરાક નાખી તેને અગ્નિ ઉપર કે ભઠ્ઠીમાં મૂકું, અને ખોરાકને ગરમ કરી શકું. જો હું ભઠ્ઠી–સગડી ઉપર મેંદો મૂકું તો મને રોટલી મળી શકે. પણ આ કામ રસોયાનું છે, અને જો હું સારો રસોયો ન હોઉં તો રોટલીનો સ્વાદ બહુ સરસ નહિ હોય. ગરમ રોટલીની સરસ સુગંધ હોય છે.

શિયાળામાં હું અને મારી બહેન બરફમાંથી રમીને અંદર આવીએ છીએ, અને અગ્નિ આગળ **તાપીએ** છીએ. અમે **ઝાળની પાસે** જઇએ છીએ, પણ બહુ નજદીક નહિ. **જો** અમે **તેનાથી દૂર** હોઇએ તો **પૂરા ગરમ ન થઇએ,** પણ જો અમે બહુ નજીક જઇએ તો કદાચ અમને **ફોલ્લો પડે.** દાઝના ફોલ્લા બહુ દુઃખ આપે છે.

જો ઓરડો અંધારો હોય તો હું અગ્નિમાં **સાંઠી** – ડાંખળી – લાકડી નાખું છું. (તુરત) **ભડકા નીકળે છે,** અને ઓરડાના બધા ભાગને અગ્નિના પ્રકાશથી પ્રકાશિત કરે છે.

મારાં માતા અને પિતા મારી બહેન **કે જે** નાની છે **તેને** અગ્નિમાં **સાંઠી નાખવા કે દિવાસળી રાખવા દેતાં નથી.** જો બહુ નાનાં છોકરાઓ અને છોકરીઓની પાસે દીવાસળીઓ હોય તો કદાચ તેની ઝાળથી તેઓ દાઝી જાય, અથવા તો તેઓ પડદા કે તકિયાને દીવાસળી લગાવે અને ઘર ભયમાં આવી પડે. **જો તમે પડદો સળગતો જુઓ,** તો જઇને એક બાલદીમાં પાણી લાવો, અને તેને **સળગતા પર રેડો,** એટલે બહુ નુકશાન નહિ થાય. ભડકા એક વસ્તુ ઉપરથી બીજી વસ્તુ ઉપર જાય છે. જો તમે આખી બાલદી નહિ ભરો તો જોઇએ તેટલું પાણી નહિ આવે.

૮ દેશ

The Country – far – field – get up on – In the field is an old goat – give my body a push – up in the tree – do not let the goat go – another – mother pig – baby pigs – fowl – do not let it get broken – sheep – with a red roof – about it – have no leaves – do not see any flowers – to other places where the weather is still warm.

ઉનાળામાં હું મારા કુટુંબ સાથે શહેરમાંથી દેશમાં **(ગામડાંઓમાં)** જાઉં છું. અમે એક **વાડીમાં** જઇએ છીએ. વાડીમાંના મકાનની પાછળ

એક ખેતર – **વાડીપડું** છે, અને તેમાં એક નીચી ડાળીવાળું એક મોટું ઝાડ છે. ઘણી ગરમ ઋતુમાં હું તે ડાળી **ઉપર ચડીને** આરામ લઉં છું. **એ** વાડી – **ખેતરમાં એક ઘરડો બકરો છે.** જો હું ઘાસ ઉપર હોઉં તો તે આવીને **મારા શરીરને ધક્કો** (ઢીંક) **મારે** પણ **ઝાડ ઉપર તો હું** સહિસલામત છું.

હું એ **બકરાને ખેતરમાંથી જવા** દેતો નથી, કારણકે તે બાગમાં પેસી જાય. બકરાં છોડવાઓના થડ ઉપરથી એકે એક ફૂલ અને પાન તોડી લે.

ગાય વાડીમાં પાળેલું એક **બીજું** પ્રાણી છે, અને ઘેટું વળી **ત્રીજું** છે. તે વાડી–જાગીરનાં કેટલાંક ખેતરોમાં ગાયો છે, બીજામાં ઘેટાં છે, અને લાકડાના એક નીચા મકાનમાં એક **ભૂંડણ** (માદા ડુક્કર) છે, જેને કેટલાક **નાનાં બચ્ચાં** છે.

વાડીમાં મારે એક મુરઘી છે. (મુરઘાની જાતનું કોઇપણ પ્રાણી) તે એક નાનું ભુરૂં પક્ષી છે. તે બીજાં મુરઘાં સાથે મુરઘાં માટેની ઓરડીમાં છે. જો હું મુરઘાંની ઓરડીમાં ઇંડું જોઉં તો હું તે રાખતો નથી; હું તે મારી મા પાસે લઇ જાઉં છું. હું **તેને ભાંગવા દેતો નથી.** આપણને મુરઘાં પાસેથી ઇંડાં અને **ઘેટાં** પાસેથી ઉન મળે છે.

વાડીમાંનું મકાન લાલ છાપરાવાળું પથ્થરનું ભુરૂં મકાન છે. તેની પાસે પ્રાણીઓ માટેના મકાનો છે, અને **તેની આસપાસ** ઉનાળામાં લીલાં ઝાડ અને ફૂલવાળાં લીલાં ખેતરો હોય છે.

ગામડાંનો પ્રદેશ શિયાળામાં લીલો હોતો નથી. ખેતરો ભૂખરાં થઇ જાય છે, અને ઝાડ **ઉપર પાંદડાં નથી હોતાં**, અને આપણે **એક પણ ફુલ જોતા નથી.** કેટલાંક પક્ષીઓ **જ્યાં ઋતુ હજી ગરમ હોય એવી બીજી જગ્યાએ** જાય છે, કેમકે તેઓને શિયાળામાં ઈંગ્લાંડમાં પૂરતો ખોરાક મળતો નથી. પણ શિયાળા પછી તે પાછાં આવે છે.

૯ સમુદ્ર

At the edge of the sea – a town with a harbour – stretch of sand – bright weather – wet

weather – for a swim – which – put – that is why – keep it from my face – give my body a shake – get all the sand off – keep together – deep enough for a swim – even they – get in the current – a person on the sand – safely – stones – a boat with a sail – over the edge – the way into the harbour – wide enough for a great ship – what we see is the smoke.

સમુદ્રને કાંઠે એક **બંદર** છે, અને તેની પાસે **રેતીનો** એક **વિસ્તાર** છે. **આકાશ ચોખ્ખું હોય ત્યારે** સમુદ્ર આસમાની લાગે **છે,** પણ **ભેજવાળી ઋતુમાં** એનો રંગ ઝાંખો હોય છે. સમુદ્રના પાણીનો સ્વાદ ખારો છે.

હું **તરવા માટે** પાણીમાં જાઉં છું. તરી લીધા પછી રેતી **કે જે** ગરમ છે **તેના** ઉપર હું આરામ લઉં છું. હું રેતીને મારા હાથમાં લઇ મારા શરીર ઉપર **નાખું છું**, પણ હું તેને મારા માથા પર છાંટતો નથી. જો મારી આંખમાં રેતીનો દાણો જાય તો સખત દુઃખ થાય. **એ કારણથી** [એ કારણ છે કે] હું તેને **મારા મ્હેરાથી દૂર** રાખું છું. આરામ પછી હું ઊભો થઇને **મારૂં શરીર હલાવું છું**, અને **બધી રેતીને** ફરીથી **ખંખેરી નાખું છું**

નાનાં છોકરા અને છોકરીઓ પાણીની કિનારી પાસે, જ્યાં ઊંડું ન હોય ત્યાં, **સાથે રહે છે**. બીજાં **તરી શકાય એટલું** ઊંડું હોય ત્યાં જાય છે. પણ **તેઓ પણ** જમીનથી બહુ દૂર જતાં નથી, કેમકે જો તે **પ્રવાહમાં પકડાઇ જાય** તો જોખમમાં આવી પડે. **રેતી ઉપર ઉભેલું** કોઇ તે જોખમ જુએ અને હોડી લઇ મદદ કરે, પણ જો તેઓને મદદ ન મળે તો તેઓ જમીન ઉપર પાછાં **સહિસલામતીથી** આવી શકે નહિ.

બંદર પાસે એક નાનો ટાપુ છે, જેમાં મોટા ખડક છે, અને એ ખડકો વચ્ચે દરિયાઇ છોડવા અને પ્રાણીઓ છે. હું ત્યાં એક **સઢવાળી હોડીમાં** (બેસીને) મારા પિતા સાથે જાઉં છું. હોડી નાની છે અને કોઇ મોજાં તેની **ધાર ઉપરથી** આવીને અંદરનો ભાગ પલાળી મૂકે. જો પાણી શાંત અને **સ્વચ્છ હોય** તો અમે–આપણે હોડી પાસે દરિયામાં માછલી જોઇ શકીએ.

અમે ધુમ્મસમાં ટાપુ ઉપર જતા નથી. દરિયામાં ધુમ્મસ વખતે ઘણું જોખમ હોય છે.

ખરાબ ઋતુમાં (તોફાની પવન હોય ત્યારે) દરિયો તોફાની હોય છે, અને બધી હોડીઓ બંદરમાં આવી જાય છે. **બંદરમાં આવવાનો રસ્તો મોટું વહાણ આવી શકે એટલો પહોળો** નથી. પણ જો કે મોટાં વહાણ બંદરમાં નથી આવતાં તોપણ આપણે દરિયામાં તેને જોઇ શકીએ. જો તે બહુ દૂર હોય તો, **આપણે જે કાંઇ જોઇ શકીએ તે ફક્ત તેનો ધુમાડો** હોય છે.

૧૦ સમય

In the morning – put out my hand – give the covers a pull – Good-morning – Are you awake ?– Get up – " " – ? – after that – on some mornings – a minute after I go from the room – while I am in the bathroom – though I am up first – he is ready before I am (ready) – were – the first things which I put on – I have on everything but my coat – put it through my hair – hairs – an hour after I get up – That is how the mornings go – all the day – this day is today – go to bed – have a wash – Are you ready ?– you are in bed – say good night.

સવાર એ દિવસનો પહેલો ભાગ છે, અને રાત એ દિવસનો છેલ્લો ભાગ છે. રાત એ સૂવાનો વખત છે, અને બિછાનું એ સૂવા માટેની જગ્યા છે.

મારું તથા મારા ભાઇનું બિછાનું એક જ ઓરડામાં છે. બે બિછાનાં વચ્ચેની જગ્યામાં એક ટેબલ છે, જેના ઉપર ઘડીઆળ મૂકેલું છે. સવારે

જો મારો ભાઇ જાગ્યો ન હોય તો હું ટેબલ ઉપરથી **મારો હાથ લંબાવી તેની રજાઇ ખેંચું છું**, અને કહું છું કે: "**સવારની સલામ!** (જયજય) **જાગે છે કે નહિ? ઊઠ!**" **હું** ઊઠીને નાહવાની ઓરડી તરફ **જાઉં** છું. એ પછી જો તે હજુ ઊઠયો ન હોય તો ભીની વાદળી લઈ મારા ભાઇના **ચહેરા** પર ફેરવું છું. પણ હું તેની બહુ નજદીક જતો નથી, **કેમકે** તે મારું મોં તે વાદળીથી ભીંજવે.

પણ **કેટલીક સવારે હું ઓરડામાંથી જાઉં પછી એકાદ મિનિટે** મારો ભાઇ ઊઠે, અને હું **નાહવાની ઓરડીમાં** હોઉં **તે દરમિયાન તે** મારા મોજામાં ગાંઠ વાળે અથવા મારો જોડો બિછાના તળે દૂર મૂકી દે. આવા દિવસોએ, **જો કે હું પહેલો ઊઠયો હોઉં તો પણ, હું તૈયાર થાઉં તે પહેલાં તે તૈયાર થઇ જાય છે.** ગઇ કાલે અમે સાથે તૈયાર થયા હતા.

હું **પહેલી** વસ્તુ જે **પહેરૂં** છું તે મારાં મોજાં છે, અને **છેલ્લી વસ્તુ** કોટ છે. (સૌથી પહેલાં હું મોજાં પહેરૂં છું અને છેલ્લો કોટ પહેરૂં છું.) જ્યારે **કોટ સિવાયની બધી વસ્તુઓ મેં પહેરી હોય ત્યારે** હું દાંતિયો લઇ તેને મારા **વાળમાં ખોસું** છું—ચલાવું છું. જો કોટ પહેર્યા પછી હું એમ કરૂં તો મારા કોટ ઉપર કોઇ વાળ ખરે. કોટ ઉપર પડેલા **વાળ** હું બ્રશવડે લઇ લઉં છું.

ઊઠયા પછી એક કલાકે હું નાસ્તો કરૂં છું. સવારના વહેલા ભાગમાં અમે કામ કરીએ છીએ; પાછલા ભાગમાં અમે રમીએ છીએ. **આમ સવાર પસાર થાય** છે. (સવાર કેમ પસાર થાય છે તે આ છે.) આવતી કાલે અમે કાંઇ કામ નહિ કરીએ દર અઠવાડિયે એક દિવસ અમે **આખો દિવસ** આરામ લઇ શકીએ.

આવતી કાલ એ આજ પછીનો દિવસ છે, અને ગઇ કાલ એ આ દિવસથી પહેલાંનો દિવસ છે, અને આ દિવસ એ આજ છે.

સૂવા જયા પહેલાં અમે સાબુથી (હાથ મોં) **ધોઇએ છીએ.** અમે નાહવાની ઓરડીમાંથી બહાર નીકળીએ એટલે અમારી મા અમને કહે: "તમે સૂવા તૈયાર **થયા** છો? જ્યારે તમે **બિછાનામાં હશો** ત્યારે હું આવીશ અને તમને **રાતની સલામ કહીશ.**" [આગળ માટે ભાગ બીજો વાંચો]

૧-૧૦ પાઠમાંના નવા શબ્દો

આટલા શબ્દો તો કદાચ તમને આવડતા જ હશે અથવા શીખવા સ્હેલા પડશે.

(1) Body, chest, face, Land, head; part, side; right-left, straight. (2) Butter, cake, meat, sugar; knife plate, seat, skin, table, taste; sweet, acid, ready. (3) Play, rest, work; brain, button, cloth, coat, hole, pin, point, scissors, sort; good-bad, cut. (4) Air, ice, summer, sun, winter; ball, cover, road, shade, water; cold, dry, clear. (5) Birth, brother, daughter, family, father, mother, sister, son; baby, boy, foot, girl, kiss, man, pain, tooth, woman; young–old, married. (6) Building, door, floor, house, roof, room, street, window; garden, light, number, pipe, stage, wood; complete. (7) Fire, matches. smoke; damage, danger, paste, stick; bright-dark. (8) Country, flower, grass; branch, cow, town, wool; red–green, brown, safe. (9) Boat, current; shake; smooth-rough, blue. (10) Clock, day, hour, minute, morning, night, time; bath, bed, brush, hair, shoe, soap, wash; late, first-last.

આટલા શબ્દો નવા શીખવાના રહેશે.

(1) Arm, chin, ear, eye, finger, knee, leg, mouth, nose, thumb, tongue; back, front; bent, opposite. (2)Bread, cheese. food, orange, salt,

soup; basin, fork, meal, spoon; bitter, sticky. (3) Learning; end, Knot, needle, pull, push, stitch, thread; sharp, tired. (4) Cloud, rain, sky, snow, weather, wind; breath, fall, mass, umbrella; warm, wet. (5) -; cry, smile, stomach; healthy-ill. (6) Drain, structure, wall; base, stone, support; high-low, wide-narrow. (7) Burn, cook, flame, oven; bucket, curtain, cushion, kettle, place, pot, smell, thing, use; great-small, full. (8) Animal, bird, farm, field, plant tree; egg, fowl, goat, leaf, pig, sheep, stem; broken. (9) Fish, harbour, island, sail, sand, sea, ship, swim, wave; edge, grain, help, land, mist, person, stretch, way; deep, grey. (10) Week; comb, sleep, sock, space, sponge; early, awake.

આ ૧૦૦ શબ્દો ખાસ ધ્યાન દઈને શીખવાના છે.

(1) A-an, the, is, and; have, put, take; at, between, in, off, on; I, this, that; my. (2) Some; go, may, will; not; from, of, to, with; here, there; it; or. (3) Are, other; do, make; after, against, through. (4) Every; north, south, east, west; be, come, get, see; before, down, over, under, up; only, out, every; but. (5) Any, one; give; for; still; he, she; am. (6) Let; across, by; almost, quite; you, we, they, these, those, such. (7) All; enough, far, near; if, or; who. (8) Keep; about; again; because, where. (9) Among; even, together, though, why; what, which. (10) Were; say; tomorrow, yesterday; how, when, while.

●

"કેટલાક વિદ્વાનોએ ઘણાં વર્ષોના શ્રમને અંતે એક સાદી અંગ્રેજી ભાષાની રચના કરી છે, જે સામાન્ય અંગ્રેજીથી ભિન્ન ન લાગતી હોવા છતાં અજબ સરળતાવાળી છે. એનો આખો શબ્દકોશ અને વ્યાકરણ એક કાગળમાં જ સમાઈ જાય છે, અને ચાલાક માણસ બે ત્રણ અઠવાડીઆમાં જ તે શીખી શકે. જો કે તે પછી એ નવી ભાષાના વ્યવહાર માટે તાલીમ જોઈએ. જેઓ બેઝિક શીખે છે તેમની પાસે બીજાઓને પોતાના વિચાર જણાવવાનું એક સરસ સાધન મળે છે, અને તે ઉપરાંત સામાન્ય અંગ્રેજી પણ તેઓ તે પછી તુરત શીખી શકે છે. હું માનું છું કે આપણે બહુ મોટા પાયા પર ઇતર ભાષા તરીકે અંગ્રેજી શીખવવી પડશે, અને એમાં આ બેઝિક વધારે અનુકૂળ થશે."

પં. જવાહરલાલ નેહરૂ

[સ્વાધીન મુદ્રણાલય : રાણપુર]